

TİROİT SİNTİGRAFİSİNDE İZLENEN ÇİFT PİRAMİDAL LOB: BİR OLGU SUNUMU

¹Ümit Özgür AKDEMİR, ¹Mesut BAŞARA

ÖZ:

Tiroit bezi embriyonik gelişim basamakları ile ilişkili olarak değişik anatomik varyasyonlara sahip olabilir. Bu varyasyonlar içerisinde en sık gözlenen piramidal lob varlığıdır. Tiroit bezi piramidal lobu tiroglossal kanal kaudal ucunun embriyolojik kalıntısıdır. Piramidal lob tiroit hastalıklarında tedavi planlamasında önemli yeri olan ve klinik çalışmalarda sıkça görülebilen bir tiroit dokusudur. Ancak çift piramidal lob oldukça nadir görülmektedir. Bu vaka sunumunda hipertiroidisi olan bir hastada çift piramidal lob varlığını tiroit sintigrafisi ile göstermekteyiz. Bildiğimiz kadarıyla daha önce bir tiroit sintigrafisinde çift piramidal lob rapor edilmemiştir. Klinik hipertiroidisi olan 18 yaşında bayan hastanın artmış TSH değerleri ve ultrasonografide parankimal heterojenite içeren diffüz hiperplazisi vardı. Tiroit bezinin fonksiyonel değerlendirilmesi için Tc-99m perteknetat ile tiroit sintigrafisi yapıldı. Tiroit sintigrafisinde tiroit bezinde diffüz artmış Tc-99m perteknetat tutulumu ve her iki tiroit bezi lobu superomedialinde piramidal loblara ait aktivite tutulumu izlendi. Graves tanısı konulan hastaya antitiroit tedavi başlandı.

Anahtar Kelimeler: Graves Hastalığı, Tiroid Bezi, Radyonüklid Görüntüleme, Piramidal Lob, Ektopik Tiroit Dokusu

DOUBLE PYRAMIDAL LOBE DETECTED ON THYROID SCINTIGRAPHY: A CASE PRESENTATION

ABSTRACT:

Thyroid gland may show anatomical variation related with its embryonic developmental stages. Among these variations presence of pyramidal lobe is the most common one. Pyramidal lobe of thyroid gland is the embryologic remnant of the caudal part of thyroglossal duct. Pyramidal lobe is commonly observed in clinical thyroid studies and takes an important place for treatment planning in thyroid diseases. Although a single pyramidal lobe is a common finding, it is rare to see double pyramidal lobes. In this patient presentation we are showing double pyramidal lobes evidenced during thyroid scintigraphy in a patient with hyperthyroidism. To the best of our knowledge, double pyramidal lobes shown on a thyroid scintigraphy have not been reported previously. A 18-year-old female with clinical hyperthyroidism had decreased serum TSH level and diffuse hyperplasia with parenchymal heterogeneity on thyroid ultrasonography. In order to evaluate functional status of the thyroid gland, thyroid scintigraphy with Tc-99m perteknetate was done. Thyroid scintigraphy showed diffusely increased Tc-99m perteknetate in the thyroid gland. The additional and interesting finding of thyroid scintigraphy was the presence of double pyramidal lobes extending from the superomedial aspects of both right and left lobes. The patient was put on anti-thyroid therapy with the clinical diagnosis of Graves' disease.

Key Words: Graves Disease, Thyroid Gland, Radionuclide Imaging, Pyramidal Lobe

GİRİŞ

Tiroit bezinin embriyonik gelişimi gebeliğin ilk üç ayının sonlarına doğru tamamlanır. Tiroit bezi birinci ve ikinci brankial kesenin oluşturduğu primitif farenks duvarının ventral hücrelerinden gelişir. Tiroit bezi bu dönemde normal anatomik lokalizasyonuna göç eder. Tiroit bezi gelişimi sırasında tiroglossal kanalın kapanmaması sonucu kistik formasyonlar ya da ektopik tiroit dokuları oluşabilir. Piramidal lob da tiroglossal kanalın distal ucunun kapanmaması sonucu oluşan normal bir tiroit dokusudur. Boyunda gözlenen en yaygın gelişimsel anomali kapanmamış tiroglossal kanal oluşumlarıdır. Piramidal lob özellikle malign tiroit bezi hastalıkları gibi cerrahi gerektiren durumlarda önem kazanmaktadır. Çıkarılmaması durumunda nüks hastalık gelişimine yol açabilmektedir. Bu nedenle bu anatomik varyasyonun görüntülenmesi hastanın klinik seyrini büyük ölçüde etkileyebilmektedir.

OLGU VE SUNUMU

Hastamız rutin taramalarda düşük TSH değerine rastlanan ve Graves tanısıyla antitiroit ilaç tedavisiyle takip edilen 18 yaşında bayan hastaydı. Tiroit ultrasonografisinde parankimal heterojenite ve diffüz hiperplazi mevcuttu. Ancak ultrasonografide piramidal loba ait bulgu saptanmamıştı. Hastaya tiroit bezinin fonksiyonel durumunu değerlendirmek amacıyla tiroit sintigrafisi tetkiki yapıldı. Tiroit sintigrafisi işlemi, 5 mCi Tc-99m perteknetat intravenöz yoldan hastaya verildikten 20 dakika sonra, yüksek çözünürlüklü kolimatör kullanılarak tiroit loju görüntülendi.

Yapılan tiroit sintigrafisinde Graves hastalığı ile uyumlu olarak diffüz artmış Tc-99m perteknetat tutulumu izlenmekteydi. Ayrıca hastanın tiroit sintigrafisi görüntüsünde her iki tiroit lobu superomedial kesiminden superiora uzanım gösteren bilateral piramidal lob ile uyumlu Tc-99m perteknetat tutulumu görülmekteydi (Resim 1).

Resim 1. Tc-99m perteknetat tiroit sintigrafisi görüntüsü. (854 x 910 piksel resim)

Piramidal lob varlığının belirlenmesi yapılacak cerrahi açısından önemlidir. Total tiroidektomi yapılacak bir Graves hastasında piramidal lobun çıkarılmaması durumunda nüks hipertiroidi gelişebilir. Yine total tiroidektomi yapılacak tiroit kanseri hastalarında piramidal lob rekürrens ya da metastaz odağı olması açısından önem kazanmaktadır¹. Ayrıca postoperatif radyoyot ablasyon tedavisi uygulanacak hastalarda da piramidal lob bulunması durumunda piramidal lob verilen radyoyotun büyük kısmını tutabilir ve tedaviden optimum yarar sağlanamayabilir. Cerrahi tedavi ve radyoyot ablasyon tedavisi öncesinde piramidal lob tiroit sintigrafisi ile saptanabilir. Bu nedenle uygulanacak tedavi öncesi piramidal lob varlığının bilinmesi hastanın kliniği açısından çok önemlidir. Literatürde cinsiyet, lokalizasyon ve çeşitli hastalıklar baz alındığında piramidal lob sıklığı ile ilgili farklı oranlar bildirilmektedir. Türkölmez ve arkadaşlarının yaptığı çalışmada toplam 4031 tiroit sintigrafisi incelemesinde %10.7 oranında piramidal lob izlenmiştir². Bu vakaların % 83,3' ü kadın, % 17,7' si erkek olarak bildirilmiştir². Cerrahi ve anatomi kitaplarında piramidal lob sıklığının %43'den %80'e kadar değiştiği belirtilmektedir³. Ancak genel olarak piramidal lob en sık Graves hastalığı durumunda gözlenmektedir^{4,5}. Sonuç olarak piramidal lob varlığı sintigrafi ile kolaylıkla tespit edilebilen, sık rastlanan ve hastalığın tedavisinde önemli bir rolü olan bir tiroit dokusudur.

Piramidal lob varlığı sık olarak gözlenmekle birlikte, bildiğimiz kadarıyla literatürde çift piramidal varlığı ile ilişkili olarak tek bir hasta sunumu bulunmaktadır³. Bu sunumda multinodüler guatr nedeniyle total tiroidektomisi yapılan bir hastanın çıkarılan tiroit bezinde çift piramidal lob gözlenmiştir. Bu hastanın cerrahi tedavi öncesinde yapılan tiroit ultrasonografisi ve tiroit sintigrafisi incelemelerinde ise çift piramidal lob ile uyumlu bulgu izlenmemiştir. Dolayısıyla bu hasta sunumumuz ile çift piramidal loba ait sintigrafik görünüm ilk defa bildirilmektedir.

Yazışma Adresi: Ü. Özgür AKDEMİR

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi

Nükleer Tıp A.D. Ankara - TÜRKİYE

Tel: 0312.2026161

E-mail: o_akdemir@yahoo.com

KAYNAKLAR

1) Braun EM, Windisch G, Wolf G, Hausleitner L, Anderhuber F. The pyramidal lobe: Clinical anatomy and its importance in thyroid surgery. *Surg Radiol Anat* 2007;29:21-27.

2) Şeyda Türkölmez, Derya Çayır, Meliha Korkmaz, Gökhan Koca, Koray Demirel. Tiroit sintigrafilerinde piramidal lobun saptanabilirliği ve çeşitli tiroit patolojilerindeki sıklığı. *Gülhane Tıp Dergisi* 2007;49:32-35.

- 3) Ignjatovic M. Double pyramidal lobe. *Journal of Postgraduate Medicine* 2009;55:41-42.
- 4) Wahl R, Muh U, Kallee E. Hyperthyroidism with or without pyramidal lobe Graves' disease autonomously functioning thyroid tissue? *Clin Nucl Med* 1997;22:451-458.
- 5) Spencer RP, Scholl RJ, Erbay N. Tc-99m pertechnetate thyroid images in hyperthyroidism: Size, distribution, and presence of a pyramidal lobe. *Clin Nucl Med* 1997;22:519-522.